

ПРОУЧВАНЕ НЕОБХОДИМОСТТА ОТ ИЗГОТВЯНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРОГРАМА НА КУРС ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ПАЦИЕНТИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНХАЛАТОРНА ТЕРАПИЯ

Станислава Кирова, Петя Пенноне, Жени Баева, Елена Желева

Филиал Сливен, Медицински университет – Варна

SURVEY OF THE NECESSITY OF PREPARING AND CARRYING OUT A COURSE PROGRAM FOR TRAINING PATIENTS IN IMPLEMENTATION OF INHALATION THERAPY

Stanislava Kirova, Petya Pennone, Zheni Baeva, Elena Zheleva

Sliven Affiliate, Medical University of Varna

РЕЗЮМЕ

Актуалността на изследвания проблем се определят високия процент на заболяемостот белодробни заболявания, изискващи прилагането на инхалаторна терапия. Проучването разкрива необходимостта от изготвяне и провеждане на програма на курс за обучение на пациенти за прилагане на инхалаторна терапия. Тази програма за обучение повишава качеството на живот.

Целта на научното съобщение е да се разкрие и очертае необходимостта от изготвяне и провеждане на програма на курс за обучение на пациенти с белодробно заболяване за прилагане на инхалаторна терапия.

Задачите на изследването са: да се проучи необходимостта от изготвяне и провеждане на програма на курс за обучение; да се познава същността на заболяването; да се разпознават различните видове инхалатори и техните съставни части от пациентите; да се познават нежеланите реакции, допуснатите грешки и предимствата на инхалаторната терапия; да се разработи програма за обучение на пациенти след 18-годишна възраст; да се проведе програма за обучение.

В процеса на изследването се използваха **методите:** анкетно проучване, програмирано интервю и целенасочено включено наблюдение.

Обект на изследването са пациенти с диагноза белодробна патология, изискваща

ABSTRACT

The relevance of current problem is determined by the high incidence of pulmonary diseases requiring implementation of inhalation therapy. The survey reveals the need to develop and run a training program for patients to administer inhalation therapy. This training program enhances the quality of life.

The purpose of the scientific message is to reveal and outline the need to develop and run a training program for patients with pulmonary disease for the use of inhalation therapy.

Tasks: to survey the need to draw up and run a training course program; to know the nature of the disease; to recognize the different types of inhalers and their constituents from patients; to know the side effects, the mistakes made and the benefits of inhaled therapy; to develop a training program for patients after 18 years of age; to run the training program.

Methods: survey, program interview and purposeful monitoring.

The subject of the study are the patients with diagnosis: pulmonary pathology requiring inhaled therapy in adult patients in the town of Sliven.

The subject of the study are the process and conditions under which the necessity of elaboration and implementation of a training program for patients with pulmonary disease for inhalation therapy in Sliven is proven.

The analysis of the results has led to the conclusion that a training program for the patients with pulmonary disease for the use of inhalation therapy in Sliven has to be prepared and conducted. The content

инхалаторна терапия на възрастни пациенти, в град Сливен.

Предмет на изследването е процесът и условията, при които се доказва необходимостта от изготвяне и провеждане на програма на курс за обучение на пациенти с белодробно заболяване за прилагане на инхалаторна терапия в гр. Сливен.

Анализът на резултатите позволи да се направи извода за необходимостта от изготвяне и провеждане на програма на курс за обучение на пациенти с белодробно заболяване за прилагане на инхалаторна терапия в гр. Сливен. Съдържанието на програмата е реализирано с помощта на теоретични и практични форми на обучение. Обучението осигурява повишаване качеството на живот на тези пациенти.

Ключови думи: белодробни заболявания, инхалаторна терапия, инхалатори, медикаменти за инхалация, нежелани реакции, здравни грижи

ВЪВЕДЕНИЕ

Белодробните заболявания протичат със симптомите: пристъпно възникващ задух, хриптене, кашлица, стягане в гърдите. Етиологичният момент при тях е комбинация от инфекциозен агент, генетични фактори, и фактори на околната среда.

Лечението постига максимален контрол върху развитието на заболяването. Основно се преодолява бронхиалното запушване и се неутрализира хроничното възпаление (1).

Инхалаторите са специфични устройства, с чиято помощ в кризисен момент може да се достави бързо действащият необходим медикамент директно в белите дробове. Изборът на инхалатор е строго индивидуален и трябва да се предпише за употреба най-подходящият за всеки пациент (2). Освен дозиращата им функция, те имат вграден разпрашител, който позволява по-бавното и пълноценно усвояване на медикамента. Специално устройство дава информация за останалите дози в резервоара на инхалатора. За малки деца и тежко болни се предпочита употребата на небулизатори, които превръщат медикамента в мъгла и така се вдишва по-лесно (2).

Инхалаторните устройства са два основни вида: **дозирани инхалери** (устройства, при които дозата от медикамента се подава за вдишване от пациента под аерозолна или прахова форма) и **небулизатори** (устройства, които по механичен

of the program is realized through theoretical and practical forms of training. The training ensures the enhanced quality of life of these patients.

Keywords: pulmonary diseases, inhalation therapy, inhalers, inhalation medications, side effects, health care

начин образуват фина пара от воден разтвор или суспензия за вдишване) (3).

Актуалността на изследвания проблем се определя от високия процент на заболяемост от белодробни заболявания, изискващи прилагането на инхалаторна терапия. Проучването разкрива необходимостта от изготвяне и провеждане на програма на курс за обучение на пациенти за прилагане на инхалаторна терапия. Тази програма за обучение ще повишава качеството на живот на пациентите с белодробна патология.

ЦЕЛ

Целта на научното съобщение е да се разкрие и очертае необходимостта от изготвяне и провеждане на програма на курс за обучение на пациенти с белодробно заболяване за прилагане на инхалаторна терапия. Програмата за обучение предоставя информация на обучаващите се за: същността на заболяването; подобряване качеството им на живот; видовете инхалатори и медикаменти прилагани с тях; най-често допусканиите грешки при използването на инхалаторните устройства.

МАТЕРИАЛ И МЕТОДИ

Задачите на изследването са: да се проучи необходимостта от изготвяне и провеждане на програма на курс за обучение на пациенти с белодробно заболяване за прилагане на инхалатор-

на терапия в гр. Сливен; да се познава същността на заболяването; да се разпознават различните видове инхалатори и техните съставни части от пациентите; да се познават нежеланите реакции, допуснатите грешки и предимствата на инхалаторната терапия; да се разработи програма за обучение на пациенти след 18-годишна възраст, съобразно необходимостта; да се проведе програма за обучение.

В процеса на изследването се използваха **методите**: анкетно проучване, програмирано интервю и целенасочено включено наблюдение.

Обект на изследването са възрастни пациенти с диагноза: белодробна патология, изискваща инхалаторна терапия в град Сливен.

Предмет на изследването е процесът и условията, при които се доказва необходимостта от изготвяне и провеждане на програма на курс за обучение на пациенти с белодробно заболяване за прилагане на инхалаторна терапия в град Сливен.

РЕЗУЛТАТИ И ОБСЪЖДАНЕ

Подготовката и извършването на настоящето изследване показват, че ако се постигне целта на изследването, ще се разкрие и очертае необходимостта от изготвяне и провеждане на програма на курс за обучение на пациенти с белодробно заболяване за прилагане на инхалаторна терапия.

В констатиращото изследване участваха 25 пациенти на възраст от 18 до 67 години. Тъй като данните от петте амбулатории на лични лекари в гр. Сливен не показват съществени различия по приетите основни показатели, ще се интерпретират обобщено, според очертаните тенденции, отнасящи се до основните проблеми на изследването.

Резултатите от проведеното изследване са анализирани според приети показатели и критерии, обобщени по основните проблеми: Доколко сте запознати с Вашето заболяване? Необходимо ли е предварително обучение за работа с инхалаторно устройство? Достатъчна ли Ви е придобитата информация за лечението Ви с инхалаторни устройства? Доколко можете сами да използвате инхалаторните устройства? Мнението Ви за необходимост от обучение на пациенти с белодробно заболяване за прилагане на инхалаторна терапия. Какви проблеми желаете да бъдат разгледани в курса? Кога предпочитате да се проведе курсът за обучение? Бихте ли споделили с Ваши близки и познати за предложеното Ви обучение?

Особено важно за проведеното изследване е доколко респондентите са запознати със заболя-

ването си. Не пропускат възможността да споделят, че имат нужда от предварително обучение за работа с инхалаторното устройство, което им е предписано за лечение.

100% от участниците в изследването са на мнение, че е необходимо още да се работи по проблема за придобиване на информация за лечение на пациентите с инхалаторни устройства. Поради това 97% от изследваните пациенти при започване на лечението желаят да бъдат запознати с устройството и техниката на работа с инхалаторните устройства. Това, от своя страна, води до по-качествено и успешно провеждане на лечението, изискващо инхалация. Те не премълчават и факта, че трябва да се работи още върху проблема, свързан с белодробната патология и спешните мерки при нея. Констатирани са 3% различия в мнението на участниците в анкетното проучване относно включване на пациентите в програмата за обучение. Те смятат, че четейки проспектите на лекарствените препарати, ще се справят самостоятелно.

Изследваните подчертават, че ако в процеса на лечението им с инхалаторни устройства в домашни условия преминат през кратък курс на обучение ще се справят по-лесно и качествено с назначена им инхалаторната терапия.

Единодушно е мнението на изследваните, ако се проведе обучение, ще се сведат до минимум често допусканите грешки при използването на инхалаторните устройства и самолечението.

Анализирайки получените резултати от изследваните, се стига до извода, че има необходимост от обучение на пациенти с белодробно заболяване за прилагане на инхалаторна терапия. На курса за обучение е необходимо да се усвоят знания и изградят умения за работа с инхалаторни устройства в домашни условия.

Респондентите споделят желанието си да бъдат разгледани проблемите на белодробната патология, изискваща инхалаторна терапия; видовете инхалаторни устройства; начин на употреба; допустими грешки; хигиенно почистване на инхалатора. Биха споделили за този курс на обучение, ако техни близки и познати се нуждаят.

Това дава основание да се счита, че предложената програма за обучение на пациенти с белодробно заболяване, изискващо инхалаторна терапия е необходимо за повишаване качеството им на живот.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Анализът на резултатите позволи да се направи извода за необходимостта от изготвяне на

програма на курс за обучение на възрастни пациенти с белодробно заболяване за прилагане на инхалаторна терапия в град Сливен, както и провеждане на обучението.

Съдържанието на програмата ще бъде реализирано с помощта на теоретични и практични форми на обучение с респондентите, одобрени от директора на лечебното заведение. Предвижда се използваните методи за обучение да бъдат: изложение, лекция, демонстрация, обяснение, работа в малка група, решаване на индивидуални задачи и упражнения, които водят до формиране на знания, умения и навици за справяне със симптомите, лечението и усложненията на белодробното заболяване, нуждаещо се от прилагане на инхалаторна терапия.

ИЗВОДИ

Проведеното изследване позволява да се направят следните изводи:

1. Обучението ще осигури повишаване качеството на живот на тези пациенти.
2. Пациентите ще се запознаят с устройството, действието, правилната употреба и допустимите грешки при провеждане на инхалаторна терапия.
3. Големият дял желаещи да се включат в обучението дава основание тя да се предложи за изпълнение в лечебното заведение.

ЛИТЕРАТУРА

1. Коларов В и колектив, Вътрешни болести, София 2000.
2. Тишева С. Вътрешни болести, Плевен 2016.
3. InSpiro - списание за респираторна медицина и вдъхновение. <https://www.Inspiro.bg.com>

*Адрес за кореспонденция:
Елена Желева
ул. „Ген. Столетов“ 30
Сливен, 8800
e-mail: ejeleva@abv.bg*